

Codex over het welzijn op het werk

Boek X.- Werkorganisatie en bijzondere werknemerscategorieën

Titel 5.- Moederschapsbescherming

Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 14 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat het periodiek gezondheidstoezicht betreft (B.S. 11.6.2019)

Omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 92/85/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie (tiende bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG)

Art. X.5-1.- De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op de werkgevers en de werkneemsters bedoeld in artikel 1 van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Zij zijn inzonderheid van toepassing op de in het eerste lid bedoelde werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de borstvoeding.

Art. X.5-2.- Zodra de in artikel X.5-1, tweede lid, bedoelde werkneemsters hun toestand kennen, stellen zij hun werkgever ervan bij voorkeur schriftelijk op de hoogte.

Art. X.5-3.- Wanneer iemand dienstboden en huispersoneel tewerkstelt, worden de opdrachten die door deze titel aan de preventieadviseur-arbeidsarts worden toegewezen, toevertrouwd aan een andere arts, naar keuze van bovengenoemde persoon.

Art. X.5-4.- De werkgever verricht de in artikel 41 van de arbeidswet van 16 maart 1971 bedoelde risicoanalyse in samenwerking met de bevoegde preventieadviseur.

De niet-limitatieve lijst van de te evalueren risico's is opgenomen in bijlage X.5-1.

Art. X.5-5.- De resultaten van de hiervoor genoemde risicoanalyse en de te nemen algemene maatregelen worden schriftelijk bijgehouden in een document dat wordt voorgelegd aan het advies van het Comité, en dat, op hun verzoek, aan de met het toezicht belaste ambtenaren ter beschikking wordt gesteld.

Art. X.5-6.- In de betrokken onderneming of inrichting worden alle in artikel X.5-1 bedoelde werkneemsters ingelicht over de resultaten van de risicoanalyse en over al de te nemen algemene maatregelen bedoeld in artikel 41 van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Art. X.5-7.- Wanneer er met toepassing van artikel 41 van de arbeidswet van 16 maart 1971 een risico is vastgesteld, neemt de werkgever, rekening houdend met het resultaat van de risicoanalyse, één van de maatregelen bedoeld in artikel 42, § 1 van dezelfde wet en aangepast aan het geval van de betrokken werkneemster.

Eén van die maatregelen moet onmiddellijk worden toegepast indien:

1° de zwangere werkneemster een activiteit verricht waarbij zij volgens de risicoanalyse het risico loopt van blootstelling aan de in bijlage X.5-2, afdeling A bedoelde agentia of ar-

beidsomstandigheden die de veiligheid of de gezondheid van de werknemster of haar kind in gevaar brengt;

2° de werknemster die borstvoeding geeft een activiteit verricht waarbij zij volgens de risicoanalyse het risico loopt van blootstelling aan de in bijlage X.5-2, afdeling B bedoelde agentia of arbeidsomstandigheden die de veiligheid of de gezondheid van de werknemster of haar kind in gevaar brengt.

Art. X.5-8.- De werkgever brengt de preventieadviseur-arbeidsarts onverwijld op de hoogte van de toestand van de werknemster, zodra hij ervan in kennis is gesteld.

Art. X.5-9.- De werknemster op wie één van de bepalingen van de artikelen 42 tot 43bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 wordt toegepast, wordt onderworpen aan het gezondheids-toezicht zoals geregeld in boek I, titel 4.

De werknemster die met toepassing van artikel 43, § 1, eerste lid, 2° van de arbeidswet van 16 maart 1971 verzoekt geen nachtarbeid te verrichten, wordt onverwijld onderzocht door de preventieadviseur-arbeidsarts die in het formulier voor de gezondheidsbeoordeling bedoeld in de artikelen I.4-46 tot I.4-52, verklaart dat zij ongeschikt is om nachtarbeid te verrichten voor een door hem te bepalen duur, of dat zij geschikt is om werk overdag te verrichten, of dat zij ongeschikt is om werk overdag te verrichten en met ziekteverlof moet worden gezonden.

Art. X.5-10.- Het formulier voor de gezondheidsbeoordeling bedoeld in de artikelen I.4-46 tot I.4-52, vormt de rechtvaardiging voor de schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst of de vrijstelling van arbeid bedoeld in de artikelen 42, § 1, eerste lid, 3° en 43, § 1, tweede lid, 2° van de arbeidswet van 16 maart 1971.”

BIJLAGE X.5-1

Niet-limitatieve lijst van agentia, procédés en arbeidsomstandigheden bedoeld in artikel X.5-4

A. Agentia

1. Fysische agentia

De fysische agentia waarvan wordt aangenomen dat zij embryonaal/foetaal letsel en/of loslating van de placenta tot gevolg kunnen hebben, met name:

- a) schokken, trillingen;
- b) tillen van zware lasten dat risico's kan opleveren;
- c) lawaai;
- d) ioniserende straling (onverminderd de bepalingen van hoofdstuk III, afdeling I, van het algemeen reglement ioniserende stralingen);
- e) niet-ioniserende straling;
- f) extreme kou of hitte;
- g) bewegingen, houdingen en verplaatsingen (hetzij binnen, hetzij buiten de inrichting), geestelijke en lichamelijke vermoeidheid en andere lichamelijke belastingen in verband met de werkzaamheden met gevaar voor agressie voor de werkneemster.

2. Biologische agentia

Biologische agentia in de zin van boek VII, voor zover bekend is dat deze agentia of de door deze agentia noodzakelijk geworden therapeutische maatregelen de gezondheid van zwangere vrouwen en ongeboren kinderen in gevaar brengen.

3. Chemische agentia

De volgende chemische agentia voor zover zij beschouwd worden als agentia die de gezondheid van zwangere vrouwen en van het ongeboren kind in gevaar brengen:

- a) stoffen en mengsels die voldoen aan de criteria voor indeling in één of meerdere van de volgende gevarenklassen en gevarencategorieën met één of meerdere van de volgende gevarenaanduidingen, zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1272/2008:
 - mutageniteit in geslachtscellen, categorie 1A, 1B of 2 (H340, H341);
 - kankerverwekkendheid, categorie 1A, 1B of 2 (H350, H350i, H351);
 - voortplantingstoxiciteit, categorie 1A, 1B of 2, of de aanvullende categorie voor gevolgen voor of via borstvoeding (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362, H360F, H361f);
 - specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling, categorie 1 of 2 (H370, H371);

- b) de chemische agentia van bijlage VI.2-1;
- c) gevaarlijke chemische agentia die via de huid worden opgenomen, zoals de aromatische aminen, de nitro- of halogeenderivaten van aromatische koolwaterstoffen, pesticiden;
- d) koolstofmonoxide.

B. Procédés

Industriële procédés die zijn opgenomen in bijlage VI.2-2.

C. Arbeidsomstandigheden

- Handenarbeid bij grondwerk, op- en uitgravingswerk;
- Handenarbeid in atmosferen van overdruk;
- Ondergrondse werkzaamheden in de mijnen.

BIJLAGE X.5-2

Lijst van de verboden agentia en arbeidsomstandigheden bedoeld in artikel X.5-7, tweede lid

A) ZWANGERE WERKNEEMSTERS

1) *Agentia*

a) Fysische agentia:

- Het manueel hanteren van lasten gedurende de laatste drie maanden van de zwangerschap;
- Omgevingswarmte boven 30°C;
- Ioniserende straling overeenkomstig artikel 20.1.1. van het algemeen reglement ioniserende stralingen.

b) Biologische agentia:

Biologische agentia die ernstige risico's kunnen meebrengen, waaronder:

bacteriën: - *Listeria monocytogenes*

- *Neisseria gonorrhoeae*

- *Treponema pallidum*

virussen: - Enterovirussen:

- Coxsackie Groep B-virussen

- Echovirussen

- Hepatitis B-virus

- Hepatitis C-virus

- Herpesvirussen:

- Cytomegalovirus

- Epstein-Barr-virus

- Herpes simplex-virus type 2

- Herpesvirus varicella-zoster

- Humane immunodeficiëntievirussen (HIV)

- Humaan parvovirus B19

- Rubellavirus

parasieten: - *Toxoplasma gondii*

Het risico is niet aanwezig als aangetoond wordt dat de zwangere werknemster door immunisatie voldoende tegen deze agentia beschermd is.

c) Chemische agentia:

<i>NAAM VAN HET AGENS</i>	<i>CAS-NUMMER</i>
antimitotische geneesmiddelen	
arseenverbindingen	
basisch loodacetaat (anhydrisch) (loodacetaat)	301-04-2
benzeen	71-43-2
benzo[a]pyreen; benzo[d,e,f]chryseen	50-32-8
binapacryl (ISO); 2-sec-butyl-4,6-dinitrofenyl-3-methylcrotonaat	485-31-4
chloroform	67-66-3
cumafeen (warfarin)	81-81-2
2,4-dichloorfenyloxyde en 4-nitrofenyloxyde	
dimethylformamide	68-12-2
dinoseb; 2-(1-methylpropyl)-4,6-dinitrofenol	88-85-7
dinoseb-zouten en -esters, met uitzondering van degene elders in deze lijst vernoemd	
dinosebacetaat	2813-95-8
2-ethoxyethanol	110-80-5
2-ethoxyethylacetaat	111-15-9
ethylethioureum; 2-imidazoline-2-thiol	96-45-7
gechloreerde bifenylen (42% Cl)	53469-21-9
gechloreerde bifenylen (54% Cl)	11097-69-1
halothaan	151-67-7
koolstofdissulfide	75-15-0
kwik en -derivaten	
lood en -derivaten, voor zover deze agentia door het menselijk organisme kunnen worden opgenomen	
lood(II)methaansulfonaat	17570-76-2
looddiacetaat (trihydraat)	6080-56-4
2-methoxyethylacetaat	110-49-6
methyl-ONN-azoxymethylacetaat	592-62-1
methylchloride	74-87-3
methylglycol	109-86-4
nitrofeen (ISO)	1836-75-5
tetrachloorkoolstof	56-23-5
triloodbis(orthofosfaat)	7446-27-7

2) Arbeidsomstandigheden:

- Ondergrondse werkzaamheden in de mijnen;
- Handenarbeid bij grondwerk, op- en uitgravingwerk;
- Handenarbeid uitgevoerd in persluchtcaissons.

B) WERKNEEMSTERS DIE BORSTVOEDING GEVEN

1) *Agentia*

a) Fysische agentia:

Het manueel hanteren van lasten gedurende de tiende week na de bevalling.

b) Biologische agentia:

- Cytomegalovirus
- Hepatitis B-virus
- Humane immunodeficiëntievirussen (HIV)

c) Chemische agentia:

<i>NAAM VAN HET AGENS</i>	<i>CAS-NUMMER</i>
antimitotische geneesmiddelen	
arseenverbindingen	
basisch loodacetaat (anhydrisch) (loodacetaat)	301-04-2
benzeen	71-43-2
benzo[a]pyreen; benzo[d,e,f]chryseen	50-32-8
binapacryl (ISO); 2-sec-butyl-4,6-dinitrofenyl-3-methylcrotonaat	485-31-4
chloroform	67-66-3
cumafeen (warfarin)	81-81-2
2,4-dichloorfenyloxide en 4-nitrofenyloxide	
dimethylformamide	68-12-2
dinoseb; 2-(1-methylpropyl)-4,6-dinitrofenol	88-85-7
dinoseb-zouten en -esters, met uitzondering van degene elders in deze lijst vernoemd	
dinosebacetaat	2813-95-8
2-ethoxyethanol	110-80-5
2-ethoxyethylacetaat	111-15-9
Ethyleenthioureum; 2-imidazoline-2-thiol	96-45-7
gechloreerde bifenylen (42% Cl)	53469-21-9
gechloreerde bifenylen (54% Cl)	11097-69-1
halothaan	151-67-7
koolstofdissulfide	75-15-0
kwik en -derivaten	
lood en -derivaten, voor zover deze agentia door het menselijk organisme kunnen worden opgenomen	
lood(II)methaansulfonaat	17570-76-2
loodiacetaat (trihydraat)	6080-56-4
2-methoxyethylacetaat	110-49-6
methyl-ONN-azoxymethylacetaat	592-62-1

<i>NAAM VAN HET AGENS</i>	<i>CAS-NUMMER</i>
methylchloride	74-87-3
methylglycol	109-86-4
nitrofeen (ISO)	1836-75-5
tetrachloorkoolstof	56-23-5
triloodbis(orthofosfaat)	7446-27-7

2) Arbeidsomstandigheden:

- Ondergrondse werkzaamheden in de mijnen
- Handenarbeid bij grondwerk, op- en uitgravingwerk.